

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Ivrispatronatvs Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 4. Quæ dos debeat Ecclesiæ, & quando tradi debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

construere Monasterium. Card. in Clement. quia contingit. quæst. 4. num. 11. in

princip. de religios. domibus. Lambertin. artic. 14. vbi supra.

CAPVT QVARTVM.

Quæ dos debeat Ecclesiæ, & quando tradi debeat.

SUMMARIVM.

1 Dos ecclesia danda est sufficiens, & perpetua. 2 Dos dicitur quia datur. 3 Dos Ecclesiæ partim in mobilibus esse debet. 4 Et partim in immobilibus. 5 Dos si à minore detur ecclesiæ, non requiritur decretum Iudicis. 6 Dos prædicta potest constitui in re emphyteutica, seu feudali. 7 Non autem in usufructu. 8 Nisi aliquod precium usufructus habeatur. 9 Dos Ecclesiæ constituitur sicut mulieri. 10 Dos sponte, vel coactè datur. 11 Dos quomodo constituatur. 12 Dos ecclesiæ habet privilegia dotis mulierum.	13 Primum privilegium dotis. 14 Secundum privilegium. 15 Tertium privilegium. 16 Quartum privilegium. 17 Quintum privilegium. 18 Sextum privilegium. 19 Septimum privilegium. 20 Octauum privilegium. 21 Dotis privilegia triginta-septem. 22 Dotare coactus debet reficere expensas litis. 23 Dos constitui debet ante constructionem. 24 Episcopus antequam consentiat Ecclesiæ adificationi, debet dotis assignationem habere. 25 Episcopus si consecret ecclesiam indotatam, tenetur eam dotare. 26 Consensus Diocesani requiritur in dotis datione. 27 Dotans insufficienter non fit patronus. 28 Etiam si

- 28 *Etiamsi Dicoesanus consentiat, nisi suppleat dotem.*
- 29 *Dos si pinguis sit, dotans potest aliquid annuum sibi reseruare.*
- 30 *Dans præcium pro emenda dote fit patronus.*
- 31 *Ius patronat. acquiritur ex sola dotatione concurrentibus alijs.*
- 32 *Aliquando ex consuetudine quis fit patronus dotando tantum.*
- 33 *Episcopus potest ecclesiam dotare de bonis suæ ecclesiæ.*
- 34 *Clericus si construat ecclesiam in suo fundo, & dotet de bonis suæ ecclesiæ, ambo fiunt patroni.*
- 35 *Fundans, & construens cogi possunt ad ecclesiam dotandam.*
- 36 *Idem procedit in Capella, seu Altare.*
- 37 *Fundare, & construere ecclesiam non sufficit, sed opus est eam dotare.*
- 38 *Dos quando dicatur comperens, & sufficiens.*

I **D**Os de necessitate debetur ecclesiæ vel pio loco sufficiens, & perpetua, quæ tradi debet in limine foundationis, & acquisitionis

iurispatr. c. nemo. de consecrat. dist. 1. quæ dos † dicitur à dando, quia communiter datur, & ecclesiæ datur (quæuis dos in alijs casibus constituitur) propter onera matrimonij spiritualis supportanda, idest datur ecclesiæ dos ad custodiendum ipsam, luminaria, & diuina officia dicendum. dicto cap. nemo, & tradit late Lambert. de iurepatr. lib. 1. par. 1. quæst. 5. artic. 1. & quamuis in matrimonio carnali dos possit consistere tam in bonis mobilibus, quam immobilibus, tamen dos ecclesiæ † partim debet consistere in bonis mobilibus, vt sunt illa, quæ sunt necessaria pro ecclesia, scilicet vestes sacerdotum, ornamenta altaris, calices, patenæ, cruces, & alia, quæ requiruntur de necessitate, vt per Doct. in dicto c. nemo, & in c. placuit 1. q. 2. & partim debet dicta † dos consistere in bonis immobilibus, vt ex fructibus illorum sacerdotes & Rectores possint sustentari, cum dos danda sit pro clericorum ibi seruientium sustentatione, possunt benedari pro dote mobilia, vt illis ven-

venditis ex præcio emantur
 immobilia. Lambert. artic. 2.
 5 vbi supra. quæ dos si à mino-
 re, pubere tamen, ecclesiæ da-
 tur, nullum requiritur decre-
 tum Iudicis, etiam quod con-
 sistat in bonis immobilibus si-
 ue fiat inter viuos siue in vlti-
 ma voluntate, præsertim cum
 in tali datione dotis sit ne-
 cessarius consensus Diœcesani,
 qui tanquam Iudex ordina-
 rius consentiendo suum vi-
 detur aliquo modo decretum
 interponere. Lambert. art. 3.
 6 vbi supra: dos autem et consti-
 tuti potest etiam in re emphi-
 teutica, seu feudali, dummo-
 do dominus directus etiam
 remittat dominium: quo ca-
 su vterque & utilis, & dire-
 ctus dominus erit patronus:
 vel potest dari res emphiteu-
 tica pro dote etiam sine con-
 sensu domini directi, cum
 hoc, vt vendatur vtile domi-
 nium, & de præcio emantur
 alia bona libera. Lambertin.
 vbi supra art. 4. & art. 6. non
 7 potest autem et dicta dos con-
 stitui in usufructu, qui multis
 modis extinguitur, vt habe-
 tur Inst. de usufructu, & dos
 debet esse perpetua. si vero
 8 aliquod et præcium dicti vius-

Praxis Iuspatron.

fructus haberi possit, vt de
 illo emantur bona pro dote,
 valet. Lambert. art. 5. vbi sup.
 9 Dos vero ecclesiæ et con-
 stituitur fere eisdem modis,
 quibus mulieri propter omni-
 modam similitudinem; con-
 stituitur autem dos ex volun-
 tate, quando quis spontè do-
 10 tem et dat, vel ex necessitate
 quando eam dat, vt quia ec-
 clesiam fundauit, & constru-
 xit, quo casu cogitur eam
 dotare: & dicta dos consti-
 11 tuitur pollicitatione, et stipu-
 latione, traditione, & dele-
 gatione debitoris, & aliter, vt
 per Lambert. art. 7. vbi supra
 12 Dos autem, et quæ ecclesiæ
 constituitur, fruitur eisdem
 priuilegijs, quibus dos mu-
 13 lierum, & etiam maioribus et
 primum priuilegium, sicut pa-
 ter cogitur dotare filiam etiã
 Iudæus filiam Christianam,
 ita qui fundauit ecclesiam,
 14 licet esset Iudæus; secundum et
 qui promisit dotem tam ma-
 sculus, quam femina, nullo be-
 neficio potest iuuari; tertium
 15 dos ecclesiæ et promissa peti
 potest certi conditione; quar-
 16 tum et quia præfertur in hipo-
 theca cuiuscumque creditori;
 17 quintum et quia fingitur actio

C ex

ex stipulatu pro maiori utili-
 tate; sextum ¶ quod pro dote
 inducitur tacita hypotheca bo-
 norum dantis etiam pro eius
 refectione; septimum ¶ bona mi-
 noris etiam immobilia possunt
 vendi pro dicta dote; octa-
 uum ¶ dos praefertur omnibus
 creditoribus tam in actione
 reali, quam personali etiam
 prioribus tempore, & tacita
 in bonis hypothecam haben-
 tibus: & triginta septem pri-
 vilegia dotis ¶ cum multis il-
 lationibus ponit Lambertin.
 22 art. 8. vbi supra. Si ¶ autem
 quis dotare sit coactus, de-
 bebatur etiam expensas litis fa-
 ctas super tali dote restituere
 agenti Praefato, si fuit in ex-
 pensis condemnatus; vel si
 ¶ nullum adfit remedium, &
 Praelatus recuperabit expen-
 sas ex fructibus bonorum, in
 dote datorum, ne dos di-
 minuatur, vt per Lambertin.
 ¶ art. 9. vbi supra.
 23 Dos autem debet ¶ consti-
 tuti ante constructionem ec-
 clesiae. cap. nemo de consecr.
 in dist. 1. gloss. in cap. cum si-
 cut in verbo consecranda, &
 ibi Abb. de consecrat. eccles.
 24 vel alb. & Episcopus ¶ ante-
 quam praestet consensum su-

per ecclesiae aedificatione, de
 necessitate debet requirere,
 quod fundans assignet dotem
 pro ipsa ecclesia per publi-
 cum instrumentum: & si Epi-
 scopus ecclesiam ¶ consecret
 non accepta dote, de suo eam
 dotare tenetur. dicto c. cum
 ¶ misit, & per Lambert. art. 10.
 26 vbi supra. in cuius ¶ dotis da-
 tione requiritur Dioecesiani
 consensus, sicut in fundatio-
 ne, & constructione: qui Dioe-
 cesanus qualitates dotantis
 ¶ exquirat, & quomodo dos sit
 constituenda, & an sit con-
 grua, vel sufficiens, alias do-
 tans non acquireret ius patro-
 natus, sed dos libere ecclesiae
 remaneret. Ioan. Andr. in c.
 nobis col. 1. de iure patron.
 ¶ Lambertin. art. 11. vbi supra.
 27 dans ¶ autem dotem insuffi-
 cientem non acquireret ius pa-
 tronatus, ex dicto cap. nemo
 de consecrat. distinct. 1. Abb.
 in rubr. de iure patron. circa
 ¶ finem. Lambertin. art. 12. vbi
 28 supra. & si ¶ in datione dictae
 dotis insufficientis consense-
 rit Dioecesanus, tamen non
 ¶ acquirat ius patronatus, secun-
 dum vnam opinionem, sed
 ¶ secundum aliam acquiratur
 dotanti ius patronatus, sed ab

non acquirat ius patronatus eo

eo poterit peti supplementū.
 Lambertin. vbi supra. art. 13.
 29 & si sit † dos exuberans, po-
 test dotans de consensu Epi-
 scopi in limine foundationis
 reseruare sibi censum, vel ali-
 quod seruitium. cap. praterea
 il secundo, de iure patron. vbi
 gloss. in verbo à locorum Epi-
 30 scopis. † & qui dat præcium
 pro emenda dote de consensu
 Diocesani fit patronus. Ioan.
 31 Andr. in dicto cap. nobis de
 iure patr. vbi supra. qui enim
 vitur præcio, intelligitur uti
 re principali. l. quia qui præ-
 cio. ff. de usufructu. Lamber.
 32 art. 14. vbi supra. & ex † sola
 dotatione acquiritur ius pa-
 tronatus dotanti, concurren-
 te simul fundatione, & con-
 33 structione ecclesiæ; † vel si ad
 altare iam fundatum, & do-
 tatum constituatur alius cap-
 pellanus constituendo dotem
 sufficientem, ex sola dotatio-
 ne ex consuetudine acquiri-
 tur ius patronatus in eo casu,
 vt per Lambert. late vbi su-
 pra art. 15. quæ omnia procé-
 dunt si interueniat Diocesa-
 ni consensus, & non aliter.
 33 Potest autem † Episcopus
 dotare aliam ecclesiā, vel
 cappellam de bonis propriæ

ecclesiæ, secundum declara-
 tionem tex. in cap. Apostoli-
 cæ extra de donat. vbi Doct.
 Lambert. art. 16. vbi supra.
 34 si autem † clericus in suo fun-
 do cōstruxit ecclesiā, eamq;
 dotauit de pecunia alterius
 suæ ecclesiæ, ambo erunt pa-
 troni, idest ecclesiā ratione
 dotis, ille ratione fundi, per
 not. in cap. 3. de eccl. edific.
 Lambertin. art. 17. vbi supra.
 35 Is, † qui ecclesiā fundauit,
 & construxit potest compelli
 eam dotare, quamuis regula-
 riter in principio constructio-
 nis debeat dos assignari. ad
 h. cap. nemo de consecrat. dist.
 1. sed dato, quod ecclesiā
 sit constructa sine dote, tamē
 constructor potest directè cō-
 36 pelli officio Iudicis ecclesia-
 stici, & aliter. Abb. in c. cum
 sicut num. 3. & 4. de consecr.
 eccles. vel altar. potest etiam
 indirectè compelli, scilicet,
 quod non consecretur eccle-
 sia, nisi prius data dote: si au-
 tem sit fundata, & consecra-
 ta, non tamen dotata, & tunc
 similiter patronus potest co-
 gi pro dote, & eius supplemē-
 to; si autem eo casu patro-
 nus, vel eius hæres non est
 soluendo, sed tempore con-
 C 2 secura-

secrationis fuit caute prouifum per instrumentum, & tunc is tenetur, cuius culpa non fuit dos exacta; si autem non fuit caute prouifum, tunc tenetur consecrator, dummodo id fiat sine enormi laesione ecclesiae, & fiat de bonis patrimonialibus consecratoris, vel de fructibus ecclesiae ipsius. Lambert. art. 18. vbi supra. idem procedit in cappella, vel altare, si enim cappella, vel altare construatur, constructor compellitur dotem etiam dare, ita Lambert. vbi supra. artic. 19. num. 2. vers. sublati. igitur, nisi ad ornatum tantum ecclesiae altare fieret, & quamuis coactus quis dotet, tamen acquirit ius patronatus, vt supra, in cap. 3. num. 6.

Non sufficit autem ecclesiam fundare, & construere, & dotare; sed opus est eam competenter, & sufficienter

dotare, vt dicitur in cap. nemo. de consecrat. distinct. 1. vbi dicitur, quod nullus edificet ecclesiam, nisi ante assignet dotem, quae sufficiat ad luminaria, ad custodiam, & ad stipendia custodum; & quod dos debeat esse sufficiens, est cap. placuit. 1. q. 2. & de hoc late pertractat Lambert. artic. 21. vbi supra, vbi num. 12. & sequentibus proponit octo casus, in quibus apparet, quando, & qualiter dos dicatur, & sit competens & sufficiens; vbi ponendo dictos casus, dicit quae sit dos competens ecclesiarum cathedralium, parochialium simplicium, cappellarum & similiarum; & isti omnes tam qui fundat, quam qui construit, & dotat ecclesiam, sunt equaliter patroni, vt late per Lambert. art. 22. vbi supra. versic. in contrarium tamen faciunt. num. 1. & supra dictum est.

